

UCHWAŁA NR XXXI/484/08

Rady Miejskiej w Łapach

z dnia 5 grudnia 2008 r.

**w sprawie przyjęcia „Planu Odnowy Miejscowości Płonka Kościelna
na lata 2008-2015”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337 oraz z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218), z 2008 r. Nr 180, poz. 1111) Rada Miejska w Łapach uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się i przyjmuje do realizacji „Plan Odnowy Miejscowości Płonka Kościelna na lata 2008-2015”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały i służący jako załącznik formalny do ubiegania się o środki finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie - „Odnowa i rozwój wsi” oraz działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” w latach 2007 - 2013”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łap.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PŁONKA KOŚCIELNA

wrzesień 2008

SPIS TREŚCI

1.Charakterystyka miejscowości Płonka Kościelna	5
1.Charakterystyka miejscowości Płonka Kościelna	5
1.Charakterystyka miejscowości Płonka Kościelna	5
1.1Rys historyczny.....	5
1.1Rys historyczny.....	5
1.1Rys historyczny.....	5
1.2Położenie oraz warunki geograficzne.....	7
1.2Położenie oraz warunki geograficzne.....	7
1.2Położenie oraz warunki geograficzne.....	7
2.SFERA SPOŁECZNA.....	8
2.SFERA SPOŁECZNA.....	8
2.SFERA SPOŁECZNA.....	8
2.1Ludność.....	8
2.1Ludność.....	8
2.1Ludność.....	8
2.2Społeczna aktywność mieszkańców.....	9
2.2Społeczna aktywność mieszkańców.....	9
2.2Społeczna aktywność mieszkańców.....	9
2.3Oświata.....	9
2.3Oświata.....	9
2.3Oświata.....	9
2.4Służba zdrowia.....	9
2.4Służba zdrowia.....	9
2.4Służba zdrowia.....	9
2.5Bezpieczeństwo publiczne.....	9
2.5Bezpieczeństwo publiczne.....	9
2.5Bezpieczeństwo publiczne.....	9
2.6Kultura.....	9
2.6Kultura.....	9
2.6Kultura.....	9
2.7Sport, rekreacja i wypoczynek.....	10
2.7Sport, rekreacja i wypoczynek.....	10
2.7Sport, rekreacja i wypoczynek.....	10
3.INFRASTRUKURA SPOŁECZNA.....	11
3.INFRASTRUKURA SPOŁECZNA.....	11
3.INFRASTRUKURA SPOŁECZNA.....	11
3.1Zaopatrzenie w wodę.....	11
3.1Zaopatrzenie w wodę.....	11
3.1Zaopatrzenie w wodę.....	11
3.2Kanalizacja i oczyszczanie ścieków.....	11
3.2Kanalizacja i oczyszczanie ścieków.....	11
3.2Kanalizacja i oczyszczanie ścieków.....	11
3.3Utylizacja odpadów stałych.....	11
3.3Utylizacja odpadów stałych.....	11
3.3Utylizacja odpadów stałych.....	11

3.4Telekomunikacja.....	11
3.4Telekomunikacja.....	11
3.4Telekomunikacja.....	11
3.5Komunikacja.....	11
3.5Komunikacja.....	11
3.5Komunikacja.....	11
4.SFERA GOSPODARCZA.....	12
4.SFERA GOSPODARCZA.....	12
4.SFERA GOSPODARCZA.....	12
4.1 Przedsiębiorczość.....	12
4.1 Przedsiębiorczość.....	12
4.1 Przedsiębiorczość.....	12
4.2Rolnictwo.....	12
4.2Rolnictwo.....	12
4.2Rolnictwo.....	12
4.3Leśnictwo.....	12
4.3Leśnictwo.....	12
4.3Leśnictwo.....	12
5.ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI PŁONKA KOŚCIELNA.....	13
5.ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI PŁONKA KOŚCIELNA.....	13
5.ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI PŁONKA KOŚCIELNA.....	13
6.WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI PŁONKA KOŚCIELNA.....	14
6.WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI PŁONKA KOŚCIELNA.....	14
6.WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI PŁONKA KOŚCIELNA.....	14
7.HARMONOGRAM REALIZACJI ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ	16
7.HARMONOGRAM REALIZACJI ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ	16
7.HARMONOGRAM REALIZACJI ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ	16
8.ANALIZA TRWAŁOŚCI PROJEKTU.....	19
8.ANALIZA TRWAŁOŚCI PROJEKTU.....	19
8.ANALIZA TRWAŁOŚCI PROJEKTU.....	19
9. ZAKOŃCZENIE I WNIOSKI.....	19
9. ZAKOŃCZENIE I WNIOSKI.....	19
9. ZAKOŃCZENIE I WNIOSKI.....	19

1. Charakterystyka miejscowości Płonka Kościelna

1.1 Rys historyczny

Pierwsze wzmianki o Płonce sięgają już 1203 roku. Książę Konrad Mazowiecki wystawił wówczas dokument nadający biskupowi plockiemu Gunterowi dobra ziemskie, wymienił tam Płonkę dwukrotnie - jako wieś należącą do biskupa oraz jako miejscowość, w której miał on prawo do pobierania opłaty za przejazd przez most. Stopniowo napływali tu osadnicy, głównie z Mazowsza. Istnieje pisana wzmianka, że w 1446 roku Płonka była już parafią. Nie posiadała jeszcze wówczas ziemi, dopiero w 1502 roku dziedzice Płońscy zapisali jej 40 mórg (dlatego niektórzy historycy uważają, że parafia istnieje dopiero od tego momentu).

W 1664 roku rozebrano istniejący tutaj drewniany kościółek i rozpoczęto budowę kolejnego, również drewnianego. W 1678 roku biskup Kazimierz Zwierz dokonał jego konsekracji. Na początku XX wieku powstały fundamenty obecnej świątyni, do użytku przekazano ją w 1913 roku. Miała dwie 55-metrowe wieże, które zostały wysadzone minami w 1944 roku. Spowodowało to zniszczenia dachu, sklepienia, organów i wyposażenia kościoła. Odbudowa trwała 20 lat.

Płonka to nazwa topograficzna wzięta od cech gruntu lub flory. Wyraz płony oznaczał w języku staropolskim to samo, co obecnie słowo płonny, czyli 'jałowy, pusty', natomiast płonka znaczyło 'leśne drzewo, dziczka'. Przymiotnik Kościelna, Kościelny, istniejący w polskim słownictwie od XVI w. pozostał w licznych nazwach miejscowych. Człon pierwszy nazwy miejscowości – Płonka - jest nazwą topograficzną. Natomiast człon wyróżniający Kościelna jest nazwą dzierżawczą, świadczącą o tym, że wieś była własnością plebana.

Miejscowość Płonka Kościelna można podzielić na trzy części:

- **Glinki (część wsi Płonka Kościelna)**

Nazwa pochodzi od ap. glinka 'glinianka, dół, gdzie się kopie glinę; grunt gliniasty; dół po glinie wypełniony wodą'. „Glinka pospolicie glina ‘rodzaj nieprzepuszczalnej gleby o barwie żółtawej, używanej szczególnie do wyrobów garncarskich’. Stał się podstawą nie tylko w językach słowiańskich, ale i innych europejskich bazą przeróżnych prymarnych,

sekundarnych i złożonych toponimów”. Glinki to nazwa topograficzna w formie liczby mnogiej.

- ***Kaczorowo (część wsi Płonka Kościelna)***

Kaczorowo jest nazwą dzierżawczą od powszechnego nazwiska Kaczor. Kaczor ‘ptak dziki lub domowy’. Wyraz kaczorowy oznaczał „mieniający się, zielono-czerwono-błękitny, jak szyjka kaczora”.

- ***Ptasia (część wsi Płonka Kościelna)***

Ptasia może być nazwą topograficzną, pochodzącą od ap. ptak. Nazwy Kaczorowo i Ptasia mogą wskazywać na liczne stada i gatunki ptaków na tym terenie. Nazwa rzeczki Awissa także o tym świadczy. Avis z jęz. łacińskiego znaczy ‘ptak’.

Cudowny obraz

Sanktuarium w Płonce należy do najżywszych miejsc kultu maryjnego w północno-wschodniej Polsce. Cudowny obraz przedstawiający Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny został ofiarowany miejscowemu kościołowi w 1638 roku przez tutejszego parafianina Bartłomieja Roszkowskiego. Autorstwo malowidła jest przypisywane niejakiemu Teodorowi Łosickiemu. Obraz malowany farbami na płótnie przedstawia Maryję w świetlistej aureoli i z koroną na głowie unoszoną przez czterech aniołów ku niebu. Jej postać wspiera się na srebrnym półksiężycu. U dołu namalowana jest scena rodzajowa, przedstawiająca procesję wiernych, a po prawej stronie stary kościółek i herb szlachecki Roszkowskich. W 1979 roku odbyły się w Płonce wielkie uroczystości 300-lecia sanktuarium, a 30 czerwca 1985 roku - uroczystość koronacji obrazu koronami papieskimi.

Cudowne źródło

Płonka ma szczęście do cudownych darów. Około pół kilometra od kościoła, drogą z piętnastoma różańcowymi kapliczkami dotrze się do źródła z cudowną wodą na Łasku. Podanie głosi, że źródło wytrysnęło w czasie, gdy przy cudownym obrazie NMP zaczęły dziać się cuda. Od ponad trzech stuleci wierni przybywający do Płonki na odpusty odwiedzają też źródło. Obmywają w nim chore członki, czerpią wodę i zabierają do domu.

Dlaczego w Płonce znajduje się pomnik Jana III Sobieskiego?

Jan III Sobieski rządził w latach 1674-1696, a wówczas w Płonce panowało właśnie duże ożywienie religijne w związku z obrazem. Król przed wyprawą wiedeńską odwiedził Częstochowę i inne cudowne miejscowości. Płonkowie uznali, że mógł także odwiedzić i ich miejscowość, choć brak na to dowodów. W 1983 roku, w 300-lecie wiktoryi wiedeńskiej, parafia postawiła królowi okazały pomnik na placu znajdującym się na skrzyżowaniu dróg. Jest to jedyny pomnik tego króla na wschód od Wisły.

1.2 Położenie oraz warunki geograficzne

Środowisko miejscowości Płonka Kościelna charakteryzuje się małym zróżnicowaniem każdego z elementów środowiska: rzeźby terenu, budowy geologicznej, hydrologicznej, pokrywy glebowej, warunków klimatycznych, szaty roślinnej oraz fauny i krajobrazu. Jest to również dużym walorem przyrodniczym i krajobrazowym.

Wieś położona jest w obszarze zaliczanym do otuliny Narwiańskiego Parku Narodowego. Ogólna liczba dni z przymrozkami przekracza 100. Lata są umiarkowanie ciepłe i słoneczne. Najchłodniejsze miesiące w roku to styczeń i luty z przeciętnymi temperaturami kilku stopni poniżej zera.

Szata roślinna i świat zwierząt

Na obszarze gminy Łapy brak większych masywów leśnych. Zadrzewienia występują kępowo, głównie w dolinie Narwi oraz na obszarach silnie morfologicznie zróżnicowanych (wzgórza moren czołowych i kemów). W drzewostanie przeważa sosna, zwykle z domieszką brzozy i grabu. Na obszarach podmokłych i zabagnionych dominuje olcha.

W obrębie wsi Płonka Kościelna występuje niewiele terenów leśnych. Głównie jest to teren położony we wschodniej części tj. w kierunku Łap tzw. "Płońska Choina" obfitujący w jagody leśne. Najwięcej roślinności i zwierzyny pierwotnej występuje na łąkach, nieużytkach i w lasach.

W pobliżu Cudownego Źródła "Na Łasku" występują gromadnie stada bobrów budujące

liczne żeremia.

Zasoby wodne

Wieś Płonka Kościelna położona jest w dolinie rzeki Awissy, lewobrzeżnego dopływu Narwi w pobliżu której żyją liczne stada będących pod ochroną bobrów.

Gleby

Ziemie uprawne są słabych klas i niekiedy nie zapewniają odpowiednich plonów. Występują tu gleby kompleksów: pszenno bardzo dobry, pszenno dobry i pszenno wadliwy. Sporadycznie pojawiają się żytni dobry i bardzo dobry. Około 60% powierzchni zajmują gleby średnio i mało urodzajne (bielice, gleby brunatne i piaszczyste, lokalnie gleby bagienne) na których uprawia się ziemniaki, żyto, owies i rośliny pastewne, rzadziej buraki cukrowe i len. Dość znaczne powierzchnie użytków zielonych (zmeliorowane odcinki dolin Narwi i Awissy oraz niektóre obszary torfowisk) sprzyjają rozwojowi hodowli bydła, trzody, owiec i koni.

Budowa geologiczna i zasoby surowców mineralnych

Obszar wysoczyzny w okolicy Płonka Kościelna – Łupianka Stara to pofałdowana powierzchnia gliny zwałowej z utworów lodowcowych ciągami i wałami moren czołowych. Obszar gminy Łapy położony jest w obrębie Niziny Podlaskiej (R. Galon – 1972, J. Kondracki – 1978 r.). Jest to obszar pofałdowanej wysoczyzny morenowej urozmaiconej licznymi wzniesieniami moren czołowych, pagórami kemów i równinami torfowymi. Wysokości wzniesień kształtują się w granicach 120 – 130 m a w szczytowych partiach wzniesień morenowych 150 – 156,6 m.

2. SFERA SPOŁECZNA

2.1 Ludność

We wsi Płonka Kościelna zamieszkuje 449 mieszkańców (stan na 31.12.2006 r.), co stanowi 1,9253 % ludności gminy Łapy.

Tabela 1. Struktura wiekowa mieszkańców miejscowości Płonka Kościelna

Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Od 0 do 6 lat	34	11	20
Od 7 do 15 lat	66	40	26
Od 16 do 18 lat	14	8	8
Wiek produkcyjny	245	136	109
Wiek poprodukcyjny	90	32	59
Ogółem	449	227	222

Źródło danych: Urząd Miejski w Łapach

Struktura wieku ludności we wsi Płonka Kościelna w sensie demograficznym kształtuje się na przyszłość niekorzystnie, ze względu na odpływ młodych ludzi do miast i zagranicę.

2.2 Społeczna aktywność mieszkańców

W ostatnim okresie wzrosła aktywność mieszkańców wsi Płonka Kościelna, która przejawia się między innymi w aktywnym uczestnictwie w życiu kulturalnym poprzez zaangażowanie w organizację imprez kulturalnych np. festynu "Sobieski w Płonce", "Dożynki gminne" w 2007 roku. Zwiększa się także liczba osób na zebraniach wiejskich, gdzie aktywnie omawiane są sprawy związane z sołectwem. Potrzeby i chęci mieszkańców wsi są ogromne jednakże brakuje wyrazistych liderów lokalnych.

We wsi istnieje zespół śpiewaczy "Płonkowanie", chór kościelny, Koło Gospodyń Wiejskich oraz Ochotnicza Straż Pożarna (wszystkie organizacje korzystają z pomieszczeń w Wiejskim Domu Kultury).

2.3 Oświata

We wsi Płonka Kościelna znajduje się Zespół Szkół, w skład którego wchodzi szkoła podstawowa i gimnazjum. Do szkoły podstawowej uczęszcza 124 uczniów, a do gimnazjum 146 uczniów z Płonki Kościelnej i pobliskich miejscowości (Płonka Strumianka, Gąsówka-Skwarki, Gąsówka-Somachy, Płonka-Kozły, Płonka-Matyski, Roszki-Wodźki, Roszki-Włodki).

Dojazdy autobusów są tak zaplanowane, żeby dzieci nie oczekiwały na dojazd do domu kilka godzin. Oczekujące na autokar dzieci czas ten spędzają w świetlicy szkolnej. Nad bezpieczeństwem dzieci podczas przejazdu czuwają opiekunowie.

Młodzież starsza dojeżdża do szkół średnich najczęściej do Łap, Białegostoku lub Krzyżewa korzystając z komunikacji publicznej.

2.4 Służba zdrowia

Mieszkańcy sołectwa korzystają z usług ośrodków opieki zdrowotnej znajdujących się w Łapach. Są to: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (ZOZ) MEDICUS s.c., Niepubliczny Pielęgniarski ZOZ „VEA”, Prywatny Gabinet Laryngologiczny, Gabinet Rehabilitacji Leczniczej, Prywatny Gabinet Pediatriczny, Poradnia Terapii Uzależnień, Branżowy ZOZ pracowników PKP, szpital, pogotowie ratunkowe.

2.5 Bezpieczeństwo publiczne

We wsi Płonka Kościelna nie ma komisariatu policji - najbliższy znajduje się w Łapach. Wieś można uznać za spokojną i bezpieczną.

Ochotnicza Straż Pożarna nie posiada wozu bojowego, ale ostrzega mieszkańców przed pożarem za pomocą sygnałów dźwiękowych.

2.6 Kultura

Ośrodkiem kultury w Płonce Kościelnej jest Wiejski Dom Kultury, który prowadzi działalność kulturalną od 1962 roku. Do głównych jego zadań należy :

- edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę
- tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, folkloru, rękodzieła artystycznego i ludowego

- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych

Realizując powyższe zadania WDK w Płonce Kościelnej organizuje imprezy typu: plenerowe festyny, koncerty, wystawy, konkursy, spotkania okolicznościowe (andrzejki, wigilie, Dzień Babci, Dzień Dziecka itp.). WDK tworzy koła i zespoły zainteresowań oraz warsztaty twórcze. Prowadzi zajęcia z dziećmi i młodzieżą np. Akcja Lato, Akcja Zima.

Placówka odnosi spore sukcesy na gruncie pozyskiwania dotacji zewnętrznych i realizacji nowatorskich projektów typu: "Różne religie, równi ludzie-spotkania z religiami regionu Podlasia i ich wyznawcami" 2004 r., czy też "Dobra kuchnia sposobem na walkę z biedą" 2007 r.

Z budynku, w którym znajduje się Wiejski Dom Kultury korzysta cała społeczność wiejska, ponieważ jest to miejsce spotkań mieszkańców, imprez okolicznościowych typu chrzciny, wesela, stypy oraz wydarzeń kulturalnych- spektakli, koncertów, wystaw. Stan techniczny tego obiektu nie jest zadowalający. Budynek WDK wymaga generalnego remontu (wymiana stolarki okiennej, dachu, elewacji itd.)

Wiejski Dom Kultury skupia wszystkie ruchy artystyczne z terenu wsi min. zespół "Płonowianie", chór kościelny, ludowy muzyk - Jan Płoński, hafciarki- Krystyna Falkowska, Halina Łupińska.

Dzięki dobrej współpracy co roku udaje się zorganizować festyn pn."Sobieski w Płonce".

2.7 Sport, rekreacja i wypoczynek

Wieś Płonka Kościelna posiada teren będący prowizorycznym boiskiem (bez ławek, bramek, zaplecza gospodarczego) z którego korzystają wszyscy mieszkańcy. Zajęcia lekcji wychowania fizycznego odbywają się na boisku przy szkole będącym własnością Zespołu Szkół. Brakuje placu zabaw dla dzieci, parku wypoczynkowego, miejsca przystosowanego do imprez plenerowych. Wieś położona malowniczo stanowi miejsce wypadowe dla pieszych oraz rowerowych wycieczek dla mieszkańców gminy oraz miasta Łapy.

Miejscowość Płonka Kościelna leży na szlaku turystycznym - **szlak czerwony im. Włodzimierza Puchalskiego** - Łapy Osse - Płonka Kościelna - Łupianka Stara - Bokiny - Jeńki - Waniewo - Kurowo - Stelmachowo - Tykocin - Morusy - Góra - 36 km. Szlak ten poświęcony jest pamięci wybitnego przyrodnika Włodzimierza Puchalskiego – propagatora przyrody narwiańskiej, ojca polskiej fotografii i filmu przyrodniczego.

W Płonce Kościelnej znajdują się następujące atrakcje turystyczne:

- Sanktuarium Maryjne z cudownym obrazem;

- Zabytkowa kaplica grzebalna (dawna dzwonnica) z 1800 roku;
- Stary cmentarz obok kościoła, istniejący od początku parafii, otoczony murem z XVII wieku;
- Droga krzyżowa wokół starego cmentarza;
- Pomnik króla Jana III Sobieskiego;
- Cudowne źródło przy drodze do wsi Płonka-Matyski.

3. INFRASTRUKURA SPOŁECZNA

3.1 Zaopatrzenie w wodę

Ujęcie wód podziemnych w Płonce-Strumiance eksploatowane jest na potrzeby bytowo - gospodarcze wsi Płonka Kościelna, Płonka-Kozły, Łupianka Stara, Łupianka Nowa, Roszki Wodźki i Roszki-Włodki. Do poboru wody służą dwie studnie wykonane w 1980 roku o łącznej wydajności $Q = 92 \text{ m}^3/\text{h}$. Studnia wiercona Nr 1 znajduje się poza terenem stacji, głębokości 54 m, a studnia Nr 2 na terenie stacji wodociągowej głębokości 61 metrów. Przyłączonych jest ok. 90% gospodarstw.

3.2 Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Na terenie wsi istnieje sieć kanalizacyjna grawitacyjna i tłoczna z przepompowniami ścieków z zasilaniem energetycznym i przyłączami do budynków mieszkalnych. Wieś została skanalizowana w 2007 roku. Podłączono do tej chwili ok. 60% gospodarstw. Gmina posiada jedną biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości $10000 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

3.3 Utylizacja odpadów stałych

Na terenie gminy Łapy znajduje się składowisko odpadów komunalnych - w Uhowie. Wszystkie gospodarstwa wsi Płonka Kościelna posiadają pojemniki na odpady o pojemności 110 l. Wywozem pojemników na odpady zajmuje się wyspecjalizowana firma. Płonka Kościelna nie posiada pojemników na selektywną zbiórkę śmieci.

3.4 Telekomunikacja

Głównym operatorem telekomunikacyjnym na terenie wsi Płonka Kościelna jest Telekomunikacja Polska S. A. oraz spółka Multimedia. Gospodarstwa bez telefonu stacjonarnego posiadają telefony komórkowe. Nieliczne gospodarstwa posiadają komputery z dostępem do Internetu. Najczęściej ich posiadaczami są ludzie młodzi.

W Zespole Szkół w Płonce Kościelnej istnieje pracownia komputerowa, niestety dostępna tylko dla uczniów w godzinach zajęć lekcyjnych. Brakuje ogólnodostępnej pracowni komputerowej.

3.5 Komunikacja

Wieś Płonka Kościelna położona jest w południowo- zachodniej części gminy Łapy

przy drodze wojewódzkiej nr 681 relacji Wysokie Mazowieckie - Białystok. Jest to droga asfaltowa z chodnikami dla pieszych, które wymagają modernizacji. Szczególnie zły stan nawierzchni jest na głównym skrzyżowaniu we wsi. Modernizacji wymagają również drogi na bocznych ulicach tzw. "Krzywa", "Kaczorowo" i dwie pozostałe. Niezbędne jest utwardzenie dróg dojazdowych do pól uprawnych.

Najbliżej wsi Płonka Kościelna położone jest miasto - Łapy w odległości 4 km, natomiast powiatowe i wojewódzkie to Białystok w odległości 30 km.

Przez wieś przebiega droga wojewódzka nr 681 oraz drogi powiatowe numer 2198 D i 2196 D i około 40 km dróg gminnych w obrębie wsi.

Mieszkańcy korzystają z komunikacji publicznej, we wsi znajduje się przystanek autobusowy. W odległości ok. 2 km przebiega linia kolejowa do Ostrołęki - obecnie nie prowadzi się transportu osobowego a jedynie towarowy.

4. SFERA GOSPODARCZA

4.1 Przedsiębiorczość

Obecnie bezrobocie we wsi Płonka Kościelna przestaje już być problemem. Wynika to z ogólnie polepszającej się sytuacji gospodarczej w kraju jednakże pociąga to za sobą inny problem a mianowicie migracji zarobkowej do dużych miast i emigracji do krajów Unii Europejskiej. Nadal bezrobotni pozostają głównie ludzie z niskim wykształceniem w średnim wieku.

Mieszkańcy pracują zawodowo najczęściej w pobliskich Łapach. Większość w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego, Mleczarni Łapy oraz Cukrowni Łapy. Znikomy procent dojeżdża do Białegostoku. Na terenie wsi istnieją 3 nieduże przedsiębiorstwa. Są to - usługi transportowe, skup bydła oraz zakład mechaniki pojazdowej.

4.2 Rolnictwo

Wieś Płonka Kościelna charakteryzuje się mało korzystną strukturą gospodarstw. Gospodarstwa są rozdrobnione, co w dużej części rolników nie pozwala na skuteczną konkurencję na rynku rolnym. Większość właścicieli gospodarstw rolnych i nieruchomości rolnych czasowo lub stale nie prowadzi działalności rolniczej, a produkuje wyłącznie lub głównie na własne potrzeby. Alternatywą dla niewielkich gospodarstw rolnych jest zwiększenie areалу upraw, w tym również przez dzierżawę oraz przestawienie produkcji na rolnictwo specjalistyczne lub ekologiczne.

Na terenie wsi istnieją dwa duże gospodarstwa rolne nastawione na produkcję trzody chlewnej oraz bydła mięsnego.

4.3 Leśnictwo

Od strony wschodniej wsi znajduje się nieduży kompleks leśny - lasy mieszane zwany "Płońską Choiną" będący własnością prywatną mieszkańców wsi Płonka Kościelna. W obszarze wsi nie ma większych obszarów leśnych.

5. ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI PŁONKA KOŚCIELNA

Analiza szans zagrożeń oraz słabych i mocnych stron wsi Płonka Kościelna w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związana z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji wsi pod kątem uwarunkowań przyrodniczych, ekonomicznych i społecznych, przeprowadzeniem badań wśród przedstawicieli sołectwa, jednostek organizacyjnych wsi, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków przeprowadzenie dyskusji i uwag odnośnie stanu wyjściowego.

Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie porównania na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech sołectwa Płonka Kościelna umożliwiających obecnie i w przyszłości podejmowanie działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczemu. Wiele uwag poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

SILNE STRONY:

- korzystne położenie blisko większych ośrodków miejskich (miasto Łapy) oraz szlaków komunikacyjnych (droga wojewódzka)
- walory przyrodnicze – pagórki, lasy, czyste powietrze, bogata flora i fauna
- walory kulturalne i historyczne – sanktuarium maryjne, cudowne źródło
- wielopokoleniowe korzenie i więzi rodzinne, dziedzictwo kulturowe
- bezpieczeństwo i spokój
- wyposażenie w wodociąg i kanalizację większości sołectwa
- zasoby mienia publicznego – Wiejski Dom Kultury, ogół wsi
- główny ośrodek oświatowy dla pobliskich sołectw- szkoła podstawowa i gimnazjum

SŁABE STRONY:

- zły stan techniczny dróg lokalnych i dojazdowych
- brak obiektów i sportowych
- ograniczony dostęp do Internetu
- nieefektywny ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży
- brak integracji społeczności lokalnej
- niski poziom kapitału w gospodarstwach i niedostateczne dofinansowanie w rolnictwie
- nadmierne zatrudnienie w rolnictwie
- niska jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- brak środków finansowych mieszkańców na rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej

SZANSE:

- sprzyjająca polityka regionalna adresowana do rozwoju obszarów wiejskich
- możliwość uzyskania środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej, na poprawę infrastruktury technicznej i społecznej
- rozbudzanie aktywności i współdziałania społeczności wiejskiej przez władze lokalne
- promocja walorów sołectwa
- rozbudzanie przedsiębiorczości
- wzrost popytu na produkty ekologiczne
- rozwój edukacji ekologicznej
- rozwój działalności pozarolniczej na wsi

ZAGROŻENIA:

- nieumiejętność wykorzystania funduszy wsparcia Unii Europejskiej
- niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans na pozyskiwanie środków UE
- migracja młodzieży oraz osób wykształconych do dużych miast i innych krajów
- przyjmowanie niekorzystnych postaw społecznych
- niskie nakłady na inwestycje remontowo – modernizacyjne układów transportowych, w tym dróg powiatowych i wojewódzkich, przebiegających przez gminę i sołectwo,
- pogłębiające się różnice w zasobności obywateli
- niski przyrost naturalny ludności
- nieskuteczne mechanizmy hamujące rozwój patologii społecznych

6. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI PŁONKA KOŚCIELNA

„Płonka Kościelna miejscowością przyjazną dla swoich mieszkańców i atrakcyjną dla turystów i pielgrzymów”

PRIORYTETY, CELE STRATEGICZNE

Priorytet 1. Nowoczesna infrastruktura społeczna

Cel 1. Ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego
 Cel 2. Unowocześnianie i rozbudowa infrastruktury społecznej i sportowej
 Cel 3. Uatrakcyjnienie oferty kulturalnej kierowanej do mieszkańców oraz turystów

Priorytet 2. Wzrost atrakcyjności wsi Płonka Kościelna w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe

Cel 1. Rozwój turystyki
 Cel 2. Podniesienie estetyki Płonki Kościelnej

Priorytet 3. Rozwój społeczności sołectwa wsi Płonka Kościelna

Cel 1. Promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców Płonki Kościelnej
 Cel 2. Stymulowanie działalności pozarolniczej

CELE STRATEGICZNE

Priorytet I

Nowoczesna infrastruktura społeczna

Cel 1.Ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego

Działania:

- renowacja pomnika Króla Jana III Sobieskiego i zagospodarowanie jego otoczenia
- renowacja "starego cmentarza" i kaplicy grzebalnej
- wykorzystanie kulturalno-turystyczne miejsc o znaczeniu historycznym
- ochrona tradycyjnych dóbr niematerialnych (obrzędy, przyśpiewki, tradycje) poprzez wydanie publikacji

Cel 2.Unowocześnianie i rozbudowa infrastruktury społecznej i sportowej

Działania:

- remont budynku Wiejskiego Domu Kultury
- wyposażenie Wiejskiego Domu Kultury
- zagospodarowanie placu boiska wiejskiego

Cel 3. Uatrakcyjnienie oferty kulturalnej kierowanej do mieszkańców oraz turystów

Działania:

- opracowanie oferty kulturalnej opartej na wyremontowanym WDK skierowanej do osób dorosłych
- opracowanie oferty kulturalnej opartej na wyremontowanym WDK skierowanej do dzieci i młodzieży
- wsparcie działalności zespołu „Płonkowanie” (zakup strojów, instrumentów, szkolenia, trasy koncertowe)

Priorytet II

Wzrost atrakcyjności wsi Płonka Kościelna w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe

Cel 1.Rozwój turystyki

Działania:

- zorganizowanie i oznaczenie ścieżki pieszo-rowerowej na trasie Płonka Kościelna – Łapy
- wydanie broszurki informacyjno- promocyjnej
- wybudowanie ścieżek rowerowych
- wybudowanie wieży widokowej

Cel 2. Podniesienie estetyki Płonki Kościelnej

- coroczne wspólne sprzątanie Płonki Kościelnej
- coroczny konkurs na najpiękniejsze podwórko
- remont malej infrastruktury publicznej (przystanki, ogrodzenia)
- ustawienie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów

Priorytet III

Rozwój społeczności sołectwa wsi Płonka Kościelna

Cel 1. Promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców Płonki Kościelnej

Działania:

- szkolenia z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- szkolenie przewodników turystycznych
- szkolenia z zakresu zakładania i prowadzenia kwater agroturystycznych

Cel 2. Stymulowanie działalności pozarolniczej

Działania:

- organizacja kursów z zakresu obsługi komputera
- organizacja szkoleń z zakresu selektywnej zbiórki odpadów
- organizacja szkoleń z zakresu rolnictwa ekologicznego
- organizacja szkoleń z zakresu rozwoju i promocji produktu lokalnego

7. HARMONOGRAM REALIZACJI ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ

PRIORYTET I Nowoczesna infrastruktura społeczna i techniczna				
Cel	Działanie	Koszt	Termin realizacji	Źródła finansowania
Ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego	renowacja pomnika Króla Jana III Sobieskiego i zagospodarowanie jego otoczenia	15 000,00 zł	2008-2015	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
	renowacja "starego cmentarza" i kaplicy grzebalnej	30 000,00 zł	2008-2015	
	wykorzystanie kulturalno-turystyczne miejsc o znaczeniu historycznym	20 000,00 zł	2008-2015	
	ochrona tradycyjnych dóbr niematerialnych (obrzędy, przyśpiewki, tradycje) poprzez wydanie publikacji	20 000,00 zł	2008-2015	
Cel	Działanie	Koszt	Termin realizacji	Źródła finansowania
Unowocześnianie	remont budynku	117 000,00 zł	2008-2015	PROW, środki

i rozbudowa infrastruktury społecznej i sportowej	Wiejskiego Domu Kultury			własne, budżet gminy, sponsorzy
	wyposażenie Wiejskiego Domu Kultury	20 000,00 zł	2008-2015	
	zagospodarowanie placu boiska wiejskiego	10 000,00 zł	2008-2015	

Cel	Działanie	Koszt	Termin realizacji	Źródła finansowania
------------	------------------	--------------	--------------------------	----------------------------

Uatrakcyjnienie oferty kulturalnej kierowanej do mieszkańców oraz turystów	opracowanie oferty kulturalnej opartej na wyremontowanym WDK skierowanej do osób dorosłych	7 000,00 zł rocznie	2008-2015	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
	opracowanie oferty kulturalnej opartej na wyremontowanym WDK skierowanej do dzieci i młodzieży	7 000,00 zł rocznie	2008-2015	
	wsparcie działalności zespołu „Płonkowanie” (zakup strojów, instrumentów, szkolenia, trasy koncertowe)	3 000,00 zł rocznie	2008-2015	

<p align="center">PRIORYTET II Wzrost atrakcyjności wsi Płonka Kościelna w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe</p>

Cel	Działanie	Koszt	Termin realizacji	Źródła finansowania
------------	------------------	--------------	--------------------------	----------------------------

Rozwój turystyki	zorganizowanie i oznaczenie ścieżki pieszo-rowerowej na trasie Płonka Kościelna – Łapy	50 000,00 zł	2008-2015	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
	wydanie broszurki informacyjno-promocyjnej	5 000,00 zł	2008-2015	
	wybudowanie ścieżek rowerowych	20 000,00 zł	2008-2015	
	wybudowanie wieży widokowej	25 000,00 zł	2008-2015	

Cel	Działanie	Koszt	Termin realizacji	Źródła finansowania
Podniesienie estetyki Płonki Kościelnej	coroczne wspólne sprzątanie Płonki Kościelnej	5 000,00 zł rocznie	2008-2015	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
	coroczny konkurs na najpiękniejsze podwórko	5 000,00 zł rocznie	2008-2015	
	remont malej infrastruktury publicznej (przystanki, ogrodzenia)	5 000,00 zł rocznie	2008-2015	
	ustawienie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	10 000,00 zł	2008-2015	

PRIORYTET III Rozwój społeczności sołectwa wsi Płonka Kościelna

Cel	Działanie	Koszt	Termin realizacji	Źródła finansowania
Promocja przedsiębiorczości i wśród mieszkańców Płonki Kościelnej	szkolenia z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej	50 000,00 zł	2008-2015	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
	szkolenie przewodników turystycznych	5 000,00 zł	2008-2015	
	szkolenia z zakresu zakładania i prowadzenia kwater agroturystycznych	20 000,00 zł	2008-2015	

Cel	Działanie	Koszt	Termin realizacji	Źródła finansowania
Stymulowanie działalności pozarolniczej	organizacja kursów z zakresu obsługi komputera	3 000,00 zł rocznie	2008-2015	PROW, środki własne, budżet gminy, sponsorzy
	organizacja szkoleń z zakresu selektywnej zbiórki odpadów	3 000,00 zł rocznie	2008-2015	
	organizacja szkoleń z zakresu rolnictwa ekologicznego	3 000,00 zł rocznie	2008-2015	
	organizacja szkoleń z zakresu rozwoju i	3 000,00 zł	2008-2015	

	promocji produktu lokalnego			
--	--------------------------------	--	--	--

Wiodącym priorytetem, w ramach którego znalazły się najbardziej pożądane przez nas cele i działania jest: Priorytet I Nowoczesna infrastruktura społeczna i techniczna. Mieszkańcom naszej wsi szczególnie zależy na wzbogaceniu oferty kulturalnej skierowanej zarówno do dorosłych, jak i do młodszych reprezentantów społeczności lokalnej. Jest to dla nas szczególnie ważne, gdyż nasza wieś staje się wsią „ubogą” w młode, wykształcone pokolenie. Sądzymy, iż bogata oferta kulturalna oraz towarzysząca temu wzrastająca jakość życia pozwoli nam zatrzymać najmłodsze pokolenie naszej wsi. W miarę wzrostu aktywności i współdziałania mieszkańców sołectwa oraz umiejętności pozyskiwania środków we własnym zakresie czy też z zewnątrz, możliwe będzie realizowanie kolejnych celów.

8. ANALIZA TRWAŁOŚCI PROJEKTU

Zrealizowane przedsięwzięcia mają służyć społeczności sołectwa stwarzając poprawę warunków życia, a tym samym zapewniając poczucie więzi i komfortu zamieszkania oraz chęci działania i rozwoju następnym pokoleniom.

Działania związane ze stymulowaniem aktywności społeczeństwa miejscowości Płonka Kościelna, jak i działania związane z infrastrukturą techniczną i społeczną będą organizowane i koordynowane przez liderów, w tym członków Rady Sołectkiej.

W związku z tym, iż wieś Płonka Kościelna posiada wiele osób zaangażowanych w działania społeczne, w tym posiada aktywnie działającego Sołtysa, trwałość wszelkich projektów zawartych w niniejszym opracowaniu jest niezagrażona. Ponadto działania władz samorządowych, które ukierunkowane są na wspieranie działań społeczności małych miejscowości, pozwala przypuszczać, iż trwałość projektu będzie niezagrażona.

9. ZAKOŃCZENIE I WNIOSKI

Plan Odnowy Miejscowości Płonka Kościelna jest zestawieniem istniejącej sytuacji (analiza SWOT) oraz inwestycji i przedsięwzięć zaplanowanych na lata 2008-2015.

W pierwszej kolejności chcemy podjąć działania, które są najpilniejsze z punktu widzenia mieszkańców oraz takie, które wymagają niewielkich nakładów finansowych.

Plan nasz zakłada zaangażowanie mieszkańców we wszystkich działaniach. Mieszkańcy mają świadomość, że bezpieczeństwo, estetyka i atrakcyjność miejscowości, zależą od ich aktywności, integracji, współpracy i współzawodnictwa. Liczą na poparcie i wsparcie finansowe przede wszystkim samorządu lokalnego, a także przedsiębiorstw i instytucji działających na terenie Płonki Kościelnej. Wszyscy zmienić na lepsze warunki naszego życia oraz podnieść poziom bezpieczeństwa i atrakcyjność naszej miejscowości. Planowane działania nie stanowią zamkniętej listy przedsięwzięć i mogą ulec zmianie przez rozszerzenie ich zakresu o nowe, ciekawe i konieczne dla rozwoju wsi, inicjatywy.